„Proti tomuto rozhodnutí byl podán rozklad“

Č.j. S 59/00-1450/00-210 V Brně dne 4. října 2000

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže jako orgán příslušný podle § 11 odst. 1 písm. f) zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb. a zákona č. 286/1993 Sb. podle ustanovení § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, a v souladu s ustanovením § 12 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, v platném znění, ve správním řízení č.j. S 59/00 zahájeném dne 3. srpna 2000 ve věci určení, zda jednání společnosti České pošty, s.p. Olšanská 9, Praha 3, ve správním řízení zastoupené Václavem Vycpálkem, ředitelem právního odboru České pošty, s.p., na základě plné moci ze dne 7. srpna 2000, spočívající ve stanovování podmínek pro používání výplatních strojů, které vedou k narušení hospodářské soutěže na trhu servisu (údržby a oprav) vnějších částí výplatních strojů Ascom Hasler, má povahu zneužití dominantního postavení ve smyslu § 9 odst. 3 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb. a zákona č. 286/1993 Sb. vydává toto

rozhodnutí:

1. Účastník řízení - Česká pošta, s.p. se sídlem Olšanská 9, Praha 3, porušil ustanovení § 9 odst. 3 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb. a zákona č. 286/1993 Sb. tím, že v období nejméně od 26.1.1999 dosud uplatňoval bod 4 a 5 čl. III Podmínek pro používání výplatních strojů, čímž narušil hospodářskou soutěž na trhu servisu (údržby a oprav) vnějších částí výplatních strojů Ascom Hasler. Účastník řízení tak zneužil svého monopolního postavení na trhu poštovních služeb spadajících do tzv. poštovní výhrady k újmě soutěžitelů, působících na trhu servisu (údržby a oprav) vnějších částí výplatních strojů Ascom Hasler a též spotřebitelů, neboť uvedeným narušením hospodářské soutěže došlo i ke zvýšení cen servisních služeb u výplatních strojů Ascom Hasler.

2. Podle § 11 odst. 1 písm. d) zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb. a zákona č. 286/1993 Sb., Úřad pro ochranu hospodářské soutěže zakazuje České poště, s.p., Olšanská 9, Praha 3 zneužívání dominantního postavení jednáním uvedeným v bodě 1 výroku tohoto rozhodnutí.

3. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ukládá České poště, s.p., se sídlem Olšanská 9, Praha 3 podle 11 odst. 1 písm. e) tuto povinnost k nápravě: v bodech 4 a 5 Podmínek pro používání výplatních strojů přesně specifikovat vnitřní části výplatních strojů, které jsou vyhrazeny autorizovaným firmám k provádění servisu (oprav a údržby), a vnější části výplatních strojů, jejichž servis (opravy a údržbu) mohou provádět i prodejcem neautorizované firmy, a to do 60 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í

I. Popis rozhodných skutečností, které vedly Úřad k zahájení správního řízení

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“ nebo „správní orgán“) zahájil dne 3. srpna 2000 z vlastního podnětu správní řízení ve věci určení, zda společnost Česká pošta, s.p. (dále jen „ČP“) se sídlem Olšanská 9, Praha 3, porušila ustanovení § 9 odst. 3 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, v platném znění (dále jen „zákon“ nebo „zákon o ochraně hospodářské soutěže“) stanovováním podmínek pro používání výplatních strojů, které by mohly narušit hospodářskou soutěž na trhu servisu (údržby a oprav) vnějších částí výplatních strojů Ascom Hasler, v období od 1.1.1999 až doposud.

Správní řízení bylo zahájeno na základě šetření, které se uskutečnilo v souvislosti s podněty P 28/00 (příloha č. 1), P 108/00 (příloha č. 2) a P 178/00 (příloha č. 3).

P 28/00

Žádost Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o stanovisko k jednání ČP
(viz Příloha č.1)

Úřad obdržel dne 24. ledna 2000 dopis Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy se žádostí o stanovisko k problému vynucování použití služeb firmy Ascom Praha, spol. s r.o. při opravách výplatních strojů Ascom Hasler ze strany ČP. Jednalo se o dotaz Školského úřadu ve Frýdku-Místku, zda může zajišťovat opravy výplatních strojů jinou firmou než Ascom Praha, která je ve srovnání s dřívější úrovní cen u firmy Dvořák velmi drahá. Dopisem ČP, Obvodu Frýdek-Místek ze dne 3.11.1999 byli upozorněni, že pouze výše uvedená firma je oprávněna provádět veškerý servis a údržbu výplatních strojů.

Úřad požádal o vyjádření Ministerstvo dopravy a spojů, odbor poštovních služeb (dále jen „MDS“) a dne 21.3.2000 obdržel dopis MDS se stanoviskem ČP ze dne 14.3.2000. V něm ČP upozorňuje na to, že podmínky prodeje a servisu výplatních strojů určuje výrobce prostřednictvím výhradního prodejce, a že ČP sjednává s uživatelem Dohodu o používání výplatního stroje k úhradě poštovních sazeb (dále jen „Dohoda“)(vzor textu - viz Příloha č.1, listy č. 11-15), která obsahuje v bodě 8 výjimku umožňující uživateli výplatních strojů, aby si údržbu vnějších částí prováděl sám.

Správní orgán využil nabídky k dalšímu jednání v této věci obsažené v dopise MDS, a upozornil MDS dopisem ze dne 16.5.2000 na rozpornost ve stanovisku ČP a na svůj názor, že údržbu i opravy vnějších částí výplatních strojů, mimo vnitřní zařízení, mohou zajišťovat dle výběru vlastníka výplatních strojů i firmy nepověřené výhradním prodejcem, aniž by byla ohrožena bezpečnost výběru výplatného v plném rozsahu. Následující jednání s MDS v této věci vedl správní orgán současně za všechny tři podněty. Dokumentace jednání a jeho

výsledků jsou součástí Přílohy č. 3. Popis průběhu jednání a jeho závěry jsou uvedeny souhrnně za stručnou rekapitulací obsahu tří předmětných podnětů.

P 108/00

Stížnost Pavla Milráda na ČP ve věci servisu výplatních strojů (Příloha č. 2)

Stěžovatel, který je autorizovaným technikem pro opravy výplatních strojů Ascom Hasler, sděluje, že byl poškozen jednáním ČP, která nutí uživatele výplatních strojů používat při opravách výplatních strojů pouze firmy výhradních prodejců. Na důkaz svého tvrzení přikládá kopii dopisu generálního ředitelství ČP ze dne 31.8.1999 ve věci „Výplatní stroje zn. Ascom Hasler“. V tomto dopise ČP sděluje všem uživatelům výplatních strojů Ascom Hasler, že pokud by servis a opravy výplatního stroje zn. Ascom Hasler nadále prováděla jiná servisní firma než Ascom Praha, spol. s r.o., bude ČP nucena vypovědět, popř. neuzavřít s uživatelem Dohodu o používání výplatního stroje; výplatní stroj by pak nemohl být k danému účelu používán.

Technik Pavel Milrád se obrátil na generální ředitelství ČP se stížností na jednání ČP, která (cit.) „nutí zákazníky stvrzovat smlouvy, kde se ČP zavazují, že budou na opravy vždy volat předražené monopolní firmy. V opačném případě vyhrožuje ČP vyřazením jejich výplatního stroje z provozu.“ V závěru stížnosti (viz Příloha č. 2, list č. 4) žádá stěžovatel o jednoznačné sdělení, zda má ČP námitky, aby jeho firma prováděla servis výplatních strojů v majetku klientů (nikoliv ČP) a to pouze těch částí, které jsou mimo poštovní plombu.

Správní orgán požádal ČP o kopii stanoviska, které ČP zaslala Pavlu Milrádovi. Ve svém stanovisku ČP (dopis ze dne 27.3.2000 viz Příloha č. 2, listy č. 16-18) vysvětluje svoji odpovědnost za výběr poštovních poplatků a uvádí, že podmínky údržby a oprav výplatních strojů stanovili výrobci s výhradními prodejci. ČP jako významný vlastník a provozovatel velkého počtu výplatních strojů musí rovněž tyto podmínky respektovat. V dalším dopise ČP vysvětluje Pavlu Milrádovi (dopis ze dne 2.5.2000 - viz Příloha č 2, list č. 25), že nemá a ani nemůže mít námitky proti tomu, aby pan Milrád prováděl údržbu výplatních strojů u vlastníků výplatních strojů, neboť je jejich věcí, jakým způsobem si údržbu zajistí. Dále však ČP připomíná, že zákazník je povinen respektovat Podmínky pro používání výplatních strojů (dále jen „Podmínky“), kde ČP rozlišuje údržbu vnější a vnitřní části výplatních strojů a pouze údržbu vnější části výplatních strojů může zákazník dát k provedení jiné firmě, tedy i Pavlu Milrádovi. Další postup Úřadu byl veden současně s ostatními podněty.

P 178/00

Stížnost Vlastislava Dvořáka, Pavla Milráda, Františka Duby a Milana Hníka na Ascom Praha, spol. s r.o. ve věci servisu výplatních strojů zn. Ascom Hasler

Podstatou stížnosti je vyloučení těchto servisních techniků z poskytování oprav výplatních strojů zn. Ascom Hasler. Ze strany ČP ani Ascomu Praha jakožto výhradního prodejce výplatních strojů zn. Ascom Hasler nebylo přihlédnuto k tomu, že výše uvedení servisní technici stále prováděli u svých zákazníků, na základě již dříve uzavřených servisních smluv, servis výplatních strojů i poté, co přestali tyto stroje na území České republiky prodávat. Stěžovatelé připomínají, že pro Ascom Praha je ze strany ČP vyhrazen prostor pro servis pouze ve vnitřní části výplatního stroje, avšak ostatní servisní technici byli vyloučení z provádění veškerých oprav výplatních strojů zn. Ascom Hasler.

V rámci šetření výše uvedených podnětů obdržel Úřad dopis Ascomu Praha ze dne 13.4.2000 (viz Příloha č.2. listy č. 24-54), ve kterém tato firma sděluje Úřadu, že Smlouva

o prodeji a servisu výplatních strojů s autonomně nastavovaným kreditem, byla uzavřena mezi GR ČP a Ascomem Praha na základě Podmínek, které navazují na Dohodu o používání výplatního stroje k úhradě poštovních sazeb, uzavřenou mezi ČP a uživatelem. Podmínky pro používání výplatního stroje jsou tedy závazné pro jednotlivé uživatele, Českou poštu i pro výhradní prodejce výplatních strojů. Dohoda o používání výplatního stroje stanoví do jakých částí výplatních strou zasahuje uživatel a do jakých servisní technici výhradního prodejce.

Jak již bylo výše uvedeno, dne 21.3.2000 poslalo MDS kopii stanoviska generálního ředitelství ČP současně s návrhem ředitele odboru poštovních služeb MDS Ing. Kroužeckého provést společně příslušné šetření, pokud Úřad bude mít k předmětné záležitosti další výhrady. Jednání se uskutečnilo ve dnech 3. a 22. května 2000 a vyústilo v dopis MDS ze dne 25.5.2000 generálnímu řediteli ČP (viz Příloha č. 3, listy č. 8-26), ve kterém byl vyzván k provedení následujících opatření:

- přesně specifikovat vnitřní části, které jsou vyhrazeny autorizovaným firmám k provádění oprav a údržby, a vnější části výplatních strojů, jejichž servis mohou provádět prodejcem neautorizované firmy
- seznámit všechny mimopoštovní uživatele výplatních strojů s tímto výkladem základní technické specifikace předmětných částí, která je platná pro všechny značky výplatních strojů
- v Podmínkách pro používání výplatních strojů podrobněji rozvést v čl.III, zejména body 4 a 5 tak, aby ve smyslu specifikace vnější a vnitřní části byla vyloučena nezaměnitelnost výkladu přístupu do těchto částí.

Úřad provedl kontrolu splnění opatření k servisu výplatních strojů, uložených odborem poštovních služeb generálnímu řediteli ČP dne 25.5.2000. Z „Oznámení pro uživatele výplatního stroje“ rozeslaného ČP zjistil, že představitelé ČP pouze zopakovali a vysvětlili“ uživatelům výplatních strojů Ascom Hasler text „Podmínek pro používání výplatních strojů“, aniž by vzali v úvahu požadavek MDS o přesnou specifikaci vnitřní a vnější části výplatních strojů a přesně uvedli, ke kterým částem výplatních strojů mají přístup autorizované a neautorizované firmy za účelem provádění servisu, tj. údržby a oprav.

Text „Oznámení pro uživatele výplatního stroje“ z června 2000 potvrdil, že vedení ČP stále požaduje od uživatelů výplatních strojů, aby údržbu (neboť neuvádí opravy) vnitřních částí stroje (tj. pod plombou), razítkovací barvu a ostatní spotřební materiál objednával uživatel výplatního stroje pouze u výhradního prodejce. Pouze údržbu (opět neuvádí opravy) vnější části výplatního stroje, tj. dle ČP pouze udržování povrchu výplatního stroje v čistotě, čištění štočku a doplňování razítkovací barvy, může provádět uživatel výplatního stroje sám nebo provedení této údržby může zadat kterékoliv - i výhradním prodejcem nepověřené - odborně způsobilé firmě či osobě.

Úřad došel k názoru, že tímto postupem ČP ještě více zúžila prostor pro působení odborných firem, které nemají pověření k servisu vnitřních částí výplatních strojů. „Oznámení pro uživatele výplatních strojů“ úplně opomíjí a nijak neobjasňuje, kdo je oprávněn provádět opravy vnitřních nebo vnějších částí výplatních strojů a navíc omezuje údržbu vnějších částí výplatních strojů na pouhé udržování v čistotě povrchu, výměnu štočku a doplnění razítkovací barvy. Tímto jednáním by ČP mohla porušovat ustanovení § 9 odst. 3 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, v platném znění.

Na základě výsledků shora popsaného šetření dospěl správní orgán k závěru, že jednáním ČP v oblasti servisu (údržby a oprav) vnějších částí výplatních strojů mohlo dojít k

omezování hospodářské soutěže a proto zahájil dne 3.8.2000 správní řízení čj. S 59/00 s ČP jako účastníkem řízení.

II. Popis rozhodných skutečností zjištěných v průběhu řízení

Šetřením v rámci správního řízení Úřad zjistil následující podstatné skutečnosti:

1) Vedení ČP má zájem omezit ztráty, které vznikají údajnými úniky výplatného a neplacením faktur za odeslání zásilek. Proto podporuje a rozšiřuje způsob úhrady zásilek používáním výplatních strojů. Dnes je v ČR v provozu cca 3000 kusů výplatních strojů, z toho přibližně polovina je ve vlastnictví ČP. Při úhradě poštovného pomocí výplatních strojů starších typů existuje dle názoru vedení ČP možnost úniků výplatného. Ačkoliv toto tvrzení vedení CP nikdy neprokázalo, rozhodlo v roce 1997 o náhradě všech starších typů výplatních strojů a o přechodu na výplatní stroje s dálkovým kreditováním.
2) V září - říjnu 1998 proběhla schůzka představitelů ČP s prodejci výplatních strojů, kde ČP oznámila novou koncepci organizace a evidence výplatních strojů a jejich rozdělení na vnitřní a vnější část.
3) Dne 1.10.1998 vydala ČP nové Podmínky pro používání výplatních strojů, obsahující k problému oprav a údržby výplatních strojů text v článku III., s následujícím zněním příslušných bodů č. 4 a 5, cit:

Podmínky pro používání výplatního stroje:
Čl. III bod 4 - Údržbu vnějších částí stroje včetně údržby štočku a doplňováni razítkovací barvy provádí uživatel výplatního stroje na vlastní náklady sám. Údržbu vnitřního zařízení může provádět pouze zástupce prodejce.
Čl. III bod 5 - Opravy včetně náhradních dílů, údržbu, razítkovací barvu a ostatní materiál si uživatel objednává pouze u prodejce na vlastní náklady.

4) Následně ČP rozeslala dopisy uživatelům výplatních strojů zn. Ascom Hasler s upozorněním na omezení v provádění servisu výplatních strojů Ascom Hasler

Za účelem doplnění a ověření podkladů pro rozhodnutí nařídil správní orgán v rámci správního řízení výslechy svědků. Pavla Milráda, Vlastislava Dvořáka, Břetislava Čermáka, Aleny Rusňákové, Ing. Josefa Mixy (na žádost účastníka), Ing. Jana Zajíce a JUDr. Marie Juříčkové.

Svědek Pavel Milrád (viz protokol o výslechu svědka dne 10.8.2000 - listy č. 6-14) provádí opravy výplatních strojů i jejich údržbu od roku 1964. Dle jeho názoru ČP nutí zákazníky, aby na údržbu a opravy těchto strojů byly zvány pouze ty firmy, které ČP určila. Byl informován o jednání Úřadu s Ministerstvem dopravy a spojů o důvodech a způsobu dělení výplatního stroje na část vnější a vnitřní. Dle jeho zkušeností jsou u výplatních strojů Ascom Hasler a Postalia vnější části výplatního stroje přístupné bez porušení plomby anebo jiné poštovní uzávěry. Údržbou vnitřní části je čištění štočků, opravou vnitřní části je např. výměna baterií vadných elektronických anebo mechanických částí strojů. Vnější část chápe jako tu část, do které se lze dostat bez porušení plomby. V případě vnější části lze opravovat jakoukoli mechanickou část, např. ložiska, spojky atd., z elektrických částí např. vypínač. Údržba vnější části znamená minimálně jednou za rok čištění a mazání, kontrolu funkcí. Barvicí zařízení je u stroje zn. Hasler ve vnější části stroje. Dle jeho názoru ČP ovlivňuje

svým jednáním postup uživatelů výplatních strojů při výběru firem pro opravy a udržování výplatního stroje, což může doložit dopisem CP Všeobecné zdravotní pojišťovně ze dne 31.8.1999 (list č. 13), dále oznámením pro uživatele výplatního stroje zn. Ascom Hasler uživateli OSSZ v Olomouci ze dne 20.10.1999 (list č. 14) a dopisem firmy Ascom Praha uživateli ZP Šumvald, a. s. ze dne 8.3.2000 (list č. 12). ČP ovlivňuje svým jednáním uživatele výplatních strojů i při zajišťování náhradních dílů a spotřebního materiálu, což dokládá dopisem ČP uživatelům výplatního troje ze dne 16.6.2000. Svědek prohlásil, že náhradní díly musí být pouze originální a spotřební materiál - barva také, a to pro správnou funkci výplatního stroje. Dle jeho názoru by k úniku výplatného prakticky nemělo docházet, mechanik musí před propíchnutím plomby zapsat stavy počitadel v části pod plombou, po skončení práce musí stavy počitadel souhlasit. Dle podmínek ČP by po celou dobu opravy měl být s mechanikem přítomen pracovník ČP. Po omezení přístupu k opravám a údržbě výplatních strojů přišel od 1.1.1999 o všechny zákazníky. Omezení výběru servisních firem mělo dopad na uživatele výplatních strojů ve zvýšených nákladech uživatele. Jeho firma měla nízké náklady, což dokládá svým ceníkem (list č. 19).

Svědek Vlastislav Dvořák (viz protokol o výslechu dne 10.8.2000 - listy č. 15-18) byl oficiálně seznámen s novou koncepcí ČP o organizaci a evidenci výplatních strojů na schůzce na generálním ředitelství ČP již v září 1998, kde byli přítomni všichni prodejci výplatních strojů. Tam dostali k dispozici disketu, na které byla formulovaná nová koncepce ČP, která zachycuje rozdělení výplatního stroje na chráněnou oblast, tj. počitadla výplatného pod plombou - tzv. vnitřní část stroje a vnější části výplatního stroje - s tím, že opravy a servis vnějších částí stroje se nemusí hlásit na ČP, pokud není nutno porušit plombu. Tehdy měl dotaz, jak to bude s jeho firmou, pokud jde o servis vnějších částí výplatního stroje Hasler, které již 3 roky neprodával, ale měl je v servisu. Bylo mu řečeno, že v této části nebude problém, protože jeho firma je nejrenomovanější v této oblasti (byl největším dodavatelem výplatních strojů v letech 1990-1994). Potom se prodejcem výplatních strojů Hasler stal Ascom Praha, protože byl pověřen výrobcem a Ascom s ním další spolupráci nenavázal. Při přidělování licenčních čísel v roce 1999 mu až na několik kusů nebylo ČP umožněno tuto výměnu provést a celou tuto akci realizoval Ascom Praha. Protože byla zdůrazňována ČP v rámci nové koncepce potřeba přesných údajů o těchto strojích a také evidenční list jako podklad pro přidělení licenčního čísla, měl být vyplněn na evidenčním listu prodejce, protože majitel nevěděl, kam které číslo patří. Ani toto mu nebylo umožněno udělat. ČP tento evidenční list vydala s poznámkou – „orámovanou část vyplní prodejce“, přesto odmítla od jeho firmy evidenční listy brát. ČP tento svůj postup zdůvodnila tím, že evidenční list jako žádost o licenční číslo může podat na ČP pouze Ascom Praha pro stroje Hasler. Po přibližování se termínu výměny licenčních čísel, asi v září - říjnu 1999 obdrželi všichni majitelé výplatních strojů Hasler od ČP dopis ze dne 31.8.1999 (viz list č. 13). Tento dopis jeho firmu nejvíce poškodil, protože ztrácel klienty, kterým dosud dělal servis.

Svědek prohlásil, že ČP ovlivňuje svým jednáním postup uživatelů výplatních strojů při výběru firem pro opravy a udržování výplatního stroje, což lze doložit dopisy ČP ze dne 31.8.1999 a ze dne 26.1.1999 (viz Příloha č. 3, list č. 8). Stejnými dopisy lze doložit, že ČP pošta ovlivňuje uživatele výplatních strojů při zajišťování náhradních dílů a spotřebního materiálu. Dle jeho názoru a zkušeností nákup náhradních dílů a spotřebního materiálu nemůže ovlivnit zájmovou oblast ČP, tj. nastavené a spotřebované výplatné. Náhradní díly pro vnitřní část musí být originály. Spotřební materiál je nutno používat pouze ten, který je určen pro výplatní stroje, není nutno, aby byl dodáván příslušným výhradním distributorem. K „úniku“ výplatného může dojít při opravě vnitřní části stroje, při které je nutno odkrytovat výplatní stroj a tím porušit plombu. V tom momentě by bylo možné zasáhnout do počitadel

výplatného. Při opravě stroje by bylo možno ovlivnit průběh výplatného, pokud by tato oprava proběhla bez asistence ČP, což nepřipadá v úvahu.

Pod vlivem přidělování licenčních čísel pouze Ascomem Praha byla jeho firma, která se na to připravovala, odstavena od možnosti realizace výměny licenčních čísel. Toto byla první fáze omezení činnosti jeho firmy. Druhá fáze byla po dopisu ČP majitelům výplatních strojů Hasler, viz výše. Znamenalo to snížení počtu zákazníků na pravidelný servis asi o třetinu. Třetí fází, kdy došlo k dalším ztrátám zákazníků (asi v březnu 2000), bylo, že Ascom Praha rozeslal dopis ze dne 8.3.2000 v tom smyslu, že jedině Ascom Praha má smlouvu s ČP o provádění oprav a pravidelných servisů výplatních strojů Hasler (Příloha č. 3, list č. 3). Omezení výběru servisních firem mělo dopad i na uživatele výplatních strojů – na provozní náklady těchto strojů, jak ve vyšších sazbách za opravu, tak i v cenách náhradních dílů a příslušenství.

Svědkyně Alena Rusňáková (protokol o výslechu dne 6.8.2000, viz listy č. 32-34) pracuje u společnosti Brněnské veletrhy a výstavy, a.s. jako provozní technik Technické obsluhy Výstaviště. V rámci svých pracovních úkolů má od roku 1989 i péči o provoz výplatních strojů. Jedná se o 2 stroje Ascom Hasler, 1 Neopost a 2 k Postalia. Údržbu a opravy strojů dvakrát ročně zajišťuje firma Dvořák a to včetně barvy a etiket. Jedná se o stejný materiál pro všechny typy výplatních strojů. Způsob zajišťování provozu výplatního stroje - opravy, údržbu a pořízení spotřebního materiálu - její organizace po vydání nových Podmínek neměnila. Na změny, ke kterým došlo při užívání výplatních strojů po zavedení licenčních čísel, je upozornila ČP Podmínkami a Dohodou a pracovník firmy Ascom. Pro údržbu vnějších částí strojů mají stanovený plán oprav a údržby (dvakrát do roka), podle kterého firma Dvořák provede údržbu, sepíše stavy počítadel a provede oznámení ČP, ale nejde pod plombu. Provádět údržbu vnitřních částí stroje zatím od začátku roku 1999 nebylo nutné. Barvy a etikety nakupují od firmy Dvořák pro všechny typy strojů. Náklady na provoz stroje, tj. na údržbu, opravy a spotřební materiál se nezměnily, neboť i instalaci licenčního čísla zajistil pracovník Ascomu z Brna. Na závěr svědkyně prohlásila, že v případě nutnosti oprav vnitřní části výplatních strojů Hasler použijí firmu Ascom Praha.

Svědek Ing. Jan Zajíc (protokol o výslechu dne 7.9.2000, listy č. 35-38) je zaměstnán jako vedoucí ekonomického odboru Městské správy sociálního zabezpečení Brno. V úvodu své výpovědi zdůraznil, že mu vyhovoval servis prováděný firmou Dvořák, a že firmu Ascom museli objednat pouze v případě zavedení licenčních čísel, což jim nařídila ČP. Svědek prohlásil že druhá věta bodu 4 Podmínek říká, že „údržbu vnitřního zařízení může provádět pouze zástupce prodejce“. Vzhledem k tomu, že prodejcem je firma PSV Dvořák ale ČP trvá na tom, že do vnitřních částí smí pouze firma Ascom Praha, s.r.o., je zde rozpor, na který upozorňoval již při podpisu dohody s ČP. Údržbu vnějších částí stroje provádí firma PSV Dvořák, která provede i opravy v případě potřeby. Údržbu a opravu vnitřních částí stroje zatím nepotřebovali. Pokud by je nemohl opravit pan Dvořák, pravděpodobně by se museli obrátit na firmu Ascom Praha, což by bylo výrazně dražší.

Dne 8.9.2000 vyslechl správní orgán také Ing. Josefa Mixu, generálního ředitele firmy Ascom Praha, spol. s r.o. (listy č. 39-55). Svědek prohlásil, že dopis ČP z června t.r. nebyl s nimi konzultován a celá tato kauza vyplývá z neznalosti problematiky, jak příslušných pracovníků ČP, tak pracovníků Úřadu. Vysvětlení, které obdržel o případném rozdělení problematiky servisu frankovacích strojů Ascom Hasler je zcela účelové, neodpovídající zdravému rozumu a odporující praxi na celém světě. Svědek dále prohlásil, že trvá na svém prohlášení zjednání s Úřadem dne l2.1.2000 - posledním bodě zápisu, cit: „Firma Ascom

Praha dodává exkluzivně náhradní díly, spotřební materiál si zajišťuje majitel výplatního stroje podle své volby.“

V závěru výslechu svědek doplnil svoji výpověď o své přesvědčení, že takzvané rozdělení strojů Hasler, ať již v materiálech ČP, tak z jiných vnějších zdrojů, je logický nesmysl. Upozornil na schvalovací protokoly příslušné zkušební organizace Testcom, kde toto rozdělení neexistuje. Výplatní stroj Hasler je třeba brát z logiky věci jako celek, žádná z těchto částí samostatně není funkční. Připomněl, že odmítá jakoukoli odpovědnost za tyto stroje po zásahu cizích servisních techniků a to zejména servisních techniků konkurenčních značek.

Dne 22.9.2000 vyslechl správní orgán svědkyni JUDr. Marii Juříčkovou, vedoucí oddělení Školského úřadu ve Frýdku-Místku, kde odpovídá za provoz výplatních strojů typu Hasler S 120/104 (protokol o výslechu - listy č. 73-101). Svědkyně vysvětlila okolnosti, které vedly Školský úřad k podání žádosti ČP - obvod Frýdek-Místek, aby opravy a údržbu výplatních strojů Školského úřadu mohla zajišťovat jiná firma než Ascom Praha. Sdělila, že je k tomu přiměla faktura, kterou obdrželi od firmy Ascom, ze které zjistili, že hodinová sazba za servisní zásah je 590,- Kč oproti hodinové sazbě pana Vlastislava Dvořáka, která je 290,- Kč. Cestovné bylo účtováno firmou Ascom jako náklad na dopravu 130 km, kdežto firmou Dvořák pouze s dopravou do 50 km. Poněvadž Školský úřad je státní rozpočtovou organizací je jejich povinností vynakládat finanční prostředky hospodárně. Požádali proto ČP o zvážení možnosti provádění běžné údržby frankovacího stroje jinou firmou. ČP jim sdělila, že pouze firma Ascom je oprávněna provádět veškerý servis a údržbu a doporučila jim obrátit se s touto připomínkou přímo na tuto firmu. Po obdržení oznámení pro uživatele výplatních strojů ze dne 16.6.2000 od ČP, ve kterém je vysvětleno, že údržbu vnitřní části výplatních strojů, tj. pod plombou, může provádět výhradně prodejce výplatních strojů pověřené firmy nebo servisní pracovníci této firmy, tj. firmy Ascom Praha, na rozdíl od údržby vnější části výplatních strojů, kterou uživatel může provádět sám nebo tuto vnější údržbu může zadat kterékoli firmě nebo osobě, se rozhodli ponechat vnější údržbu nadálé firmě Dvořák. Rovněž spotřební materiál (razítkovací barvu a štítky) používají ze zásoby nakoupené u firmy Dvořák v roce 1999, před určením výhradního prodejce výplatních strojů. Po vydání nových Podmínek změnil Školský úřad způsob zajišťování provozu výplatního stroje – zajištění oprav, údržby, pořízení spotřebního materiálu jak uvedeno výše. Vzhledem k tomu, že dosud mají zásobu razítkovací barvy i štítků od firmy Dvořák, používají k zajištění provozu spotřební materiál z této zásoby. Svědkyně předložila Úřadu doklady - fakturu č. 417/6/99/F od Ascomu Praha, Smlouvu na servisní činnost strojů mezi Školským úřadem Frýdek-Místek a firmou Vlastislav Dvořák.

K ústnímu jednání s účastníkem dne 22.9.2000 se dostavil zástupce účastníka, který odpověděl na otázky Úřadu takto: Smysl bodů 4) a 5) čl. III. Podmínek pro používání výplatních strojů (dále jen „Podmínek“) je v tom, že se jedná o snahu zabránit přístupu do vnitřní části stroje, tj. pod plombou neoprávněným osobám. Důvodem je, že bezporuchový chod vnitřní části zařízení ovlivňuje spolehlivost tohoto zařízení a tedy výběr výplatného. Připomněl, že i pan Milrád vypověděl, že k opravám výplatních strojů nelze použít jiné než originální díly. Pokud jde o ustanovení o údržbě, po předchozích jednáních souhlasí ČP s tím, že toto ustanovení nevyjadřuje úplný servis, tj. i opravy vnější části stroje, avšak pouze u typu Hasler. Zástupce ČP připomněl, že Podmínky budou pro typ Hasler upraveny tak, aby byla přesněji specifikována možnost opravy vnější části tohoto typu zařízení. K pojmu „prodejce“ uvedl, že jej ČP užívá v provozních předpisech, obchodních podmínkách, Dohodách a v běžné korespondenci. Jde o obecný pojem, který je i takto používán, aniž by byl zvlášť

definován. V textu bodů 4) a 5) článku III. Podmínek i v Evidenčním listu výplatního stroje je termínem „prodejce“ označen ten, který má oprávnění výrobce zařízení k prodeji výplatních strojů v ČR. Pojmy oprava a údržba výplatních strojů ve smyslu bodů 4) a 5) článku III. Podmínek a do Obchodních podmínek převzali pracovníci ČP od výrobců zařízení. Zájmem ČP je pouze rozlišit vnitřní a vnější část zařízení s tím, že do vnitřní části zařízení, tj. pod plombou může pouze autorizovaný servisní pracovník a vnější část (její údržba a opravy) je věcí zákazníka.

Zástupce účastníka řízení nedovedl odpovědět, k jakému úniku výplatného v České republice ročně dochází ani vysvětlit příčiny „paniky“ kolem úniku výplatného v letech 1996 a 1997 a předložit doklady o úniku výplatného, neboť objem výplatného ČP nesleduje. Obdobně nedokázal sdělit, kolik výplatného ČP ročně uniká. O důvodech pro vyloučení firmy Dvořák z provádění oprav výplatních strojů Hasler odkázal na firmu Ascom, neboť ČP jej nevyloučila s tím, že Dvořák nezískal u firmy Hasler autorizaci, která by opravňovala ke vstupu do vnitřních částí zařízení. Opakoval, že důvod pro použití náhradních dílů pouze od prodejců je v tom, že mohou ovlivnit kvalitu činnosti výplatních strojů. Pokud jde o spotřební materiál není mu důvod znám.

K dalším otázkám zaslal účastník Úřadu stanoviska písemně dne 2.10.2000, kde sdělil, že ČP rozesílala dopis ze dne 31.8.1999, zmíněný výše (viz list č. 13) pouze těm uživatelům výplatních strojů zn. Ascom Hasler, kteří se obrátili na firmu Ascom Praha se žádostí o vysvětlení vzniklé situace po ustanovení Ascomu Praha výhradním prodejcem. Vzhledem k možné desorientaci uživatelů strojů Ascom Hasler pokládala ČP za vhodné tyto uživatele oslovit předmětným dopisem. U uživatelů ostatních značek výplatních strojů podobný problém nevznikl a obdobný dopis rozesílán nebyl.

Správní orgán dal účastníkovi řízení možnost, aby se výslechu svědků účastnil zástupce účastníka a mohl klást svědkovi otázky. Tuto možnost zástupce účastníka využil v případě svědků Pavla Milráda a Vlastislava Dvořáka. Dalších výslechů svědků se zástupce nezúčastnil, což vysvětlil tím, že ČP není znám důvod vedení tohoto správního řízení, neboť ČP na trhu údržby a oprav výplatních strojů nepodniká, a proto jej ani nemůže omezovat. Naopak zájmem ČP je rozšiřovat okruh uživatelů tohoto způsobu úhrady výplatného při současném zajištění takových technických podmínek a opatření, která zabrání jakémukoliv úniku výplatného.

Dopisem ze dne 25.9.2000 oznámil Úřad účastníkovi řízení, že mu umožňuje seznámit se dle 12 odst. 6 zákona o ochraně hospodářské soutěže s výsledky šetření, a to dne 3. října 2000 v sídle Úřadu. Účastník řízení této možnosti nevyužil.

III. Účastník řízení

Účastníkem řízení je společnost ČP, státní podnik, se sídlem Olšanská 9, Praha 3. Základním předmětem činnosti podniku je zajišťování poštovního provozu na území České republiky a zabezpečení poštovního a platebního styku ve vnitřním i mezinárodním styku, expresní a kurýrní doprava zásilek se zaručenou dobou dodání včetně mezinárodního styku a další činnosti uvedené ve výpisu z obchodního rejstříku. Podle zákona č. 29/2000 Sb., o poštovních službách, je od 1.7.2000 ČP státním poštovním operátorem a držitelem souhlasu k provozování poštovních služeb a poštovní licence do konce kalendářního roku 2003. Do 30.6.2000 působila na trhu poštovních služeb spadajících do tzv. poštovní výhrady (listovní

zásilky, jejichž cena podléhá regulaci), pouze ČP. Monopolní postavení účastníka v oblasti tzv. „poštovní výhrady“ bylo do 30.6.2000 dáno zákonem o poště (zákon č. 222/1946 Sb.). Od 1.7.2000 vyplývá monopolní postavení ČP v oblasti poštovních služeb, spočívajících v dodání poštovních zásilek s hmotností nižší než 350 g (jejichž obsahem jsou písemné zprávy a za cenu nižší než částka stanovená vládním nařízením) z § 42 zákona č. 29/2000 Sb., o poštovních službách.

ČP soutěží zejména s peněžními ústavy v peněžních službách a v doručování důchodů. V expresních a kurýrních službách i v přepravě balíkových zásilek soutěží ČP s řadou soukromých společností.

IV. Vymezení relevantního trhu

Pro posouzení postavení ČP na relevantním trhu z hlediska účelu zákona o ochraně hospodářské soutěže se Úřad zabýval vymezením relevantního trhu daného zboží.

I když pojem relevantní trh není v zákoně definován, obecně lze říci, že za relevantní trh se pokládá místo, kde dochází ke střetu nabídky a poptávky v reálném čase. Věcně relevantní trh obvykle zahrnuje veškeré výrobky či služby, které spotřebitelé ohledně jejich vlastností, ceny a jejich předpokládaného účelu použití pokládají za zaměnitelné nebo zastupitelné. Po stránce geografické se relevantním trhem rozumí oblast, do které dotčené podniky dodávají relevantní produkty nebo služby, ohledně kterých jsou soutěžní podmínky dostatečně homogenní, a která se odlišuje od sousedních oblastí znatelně jinými soutěžními podmínkami. Relevantní trh se z hlediska času zkoumá pouze v případě, když v konkrétním okamžiku nebo období jsou soutěžní podmínky výrazně jiné než v obdobích ostatních.

ČP má monopolní postavení na významném segmentu poštovních služeb. Podle zákona č. 29/2000 Sb., o poštovních službách, je od 1.7.2000 ČP státním poštovním operátorem a držitelem souhlasu k provozování poštovních služeb a poštovní licence do konce kalendářního roku 2003. Do 30.6.2000 působila na trhu poštovních služeb spadajících do tzv. poštovní výhrady (listovní zásilky, jejichž cena podléhá regulaci), pouze ČP. Monopolní postavení účastníka řízení v oblasti tzv. „poštovní výhrady“ bylo do 30.6.2000 dáno zákonem o poště (zákon č. 222/19946 Sb.), od 1.7.2000 vyplývá monopolní postavení ČP v oblasti poštovních služeb - dodání poštovních zásilek s hmotností nižší než 350 g (jejichž obsahem jsou písemné zprávy a za cenu nižší než částka stanovená vládním nařízením) z ust. 42 zákona č. 29/2000 Sb., o poštovních službách.

Úřad považuje za dostatečně prokázané, že na relevantním trhu poštovních služeb spadajících do tzv. poštovní výhrady zaujímá ČP jako účastník řízení monopolní postavení, když toto postavení je vymezeno administrativně výše uvedeným způsobem. Ve smyslu ustanovení § 34 odst.6 správního řádu není třeba tuto skutečnost nijak dále dokazovat.

S ohledem na své monopolní postavení na výše vymezeném trhu poštovních služeb spadajících do tzv. poštovní výhrady může ČP významně ovlivňovat hospodářskou soutěž na trhu servisu (údržby a oprav) výplatních strojů. Je totiž největším odběratelem a uživatelem těchto strojů a jako dosud monopolní provozovatel rozhodujícího segmentu poštovních služeb odpovídá za úplné zpoplatnění všech odesílaných zásilek.

Po stránce věcné je výše uvedený ovlivněný relevantní trh definován jako trh servisu (údržby a oprav) vnějších částí výplatních strojů Ascom Hasler. K provádění servisu

výplatních strojů určité značky totiž musí mít servisní firma a její technici příslušnou kvalifikaci a oprávnění ze strany výrobce výplatního stroje. Provádění servisu vyžaduje odpovídající znalosti, nástroje, pomůcky a zkušební zařízení, které poskytuje výrobce (nebo jím pověřené společnosti) pouze těm servisním firmám, které mají příslušně kvalifikované pracovníky a které mají „Pověření“, tj. je s nimi uzavřená „servisní smlouva“. Vztahy mezi prodejcem a vlastníkem výplatního stroje určité značky upravuje kupní smlouva, v níž jsou uvedena pravidla používání stroje včetně podmínek záručního a pozáručního servisu. Tyto podmínky mimo jiné omezují volbu zákazníka při výběru servisní firmy. Poněvadž jsou podmínky přístupu do vnějších a vnitřních části výplatních strojů rozdílné (zásah do vnitřní části výplatního stroje může ovlivnit nastavení výplatného), je samostatným relevantní trhem trh servisu vnějších částí výplatních strojů.

Z hlediska geografického je relevantním trhem území České republiky. Časově se jedná o trh trvalý, z hlediska tohoto řízení neexistují podstatná časová ohraničení.

V. Právní analýza případu

Při právní analýze případu je nutno vycházet ze znění zákona o ochraně hospodářské soutěže v porovnání se zjištěnými skutečnostmi v rámci správního řízení, a to konkrétně ze znění ustanovení 9 odst. 3 zákona.

První věta tohoto ustanovení obsahuje generální klausuli, zakazující zneužití monopolního nebo dominantního postavení na újmu jiných soutěžitelů, spotřebitelů nebo veřejného zájmu. Pod písmeny a) až d) je pouze exemplární výčet forem tohoto jednání. Je tedy potřeba rozlišovat mezi pouhou existencí dominantního postavení, která sama o sobě neznamená nic protiprávního a protikonkurenčního, zejména nikoliv tehdy, pokud byla dosažena v řádném konkurenčním boji, a mezi zneužitím takového postavení, které je právním deliktem. Podstatou zneužití je uplatňování takových praktik, které jsou odlišné od těch, které by bylo možné uplatňovat při účinné soutěži. Ke zneužití postavení na trhu dochází jednak uplatňováním praktik, které vedou k vyloučení konkurenta ze soutěže nebo k poškození jeho konkurenční schopnosti (jedná se například o odmítnutí obchodovat, cenovou diskriminaci a pod.), jednak použitím některé z praktik, tzv. „vykořisťování“ (vynucování nepřiměřených podmínek ve smlouvách, uplatňování rozdílných podmínek ve smlouvě a další).

Soutěžitel, který je na jednom trhu v monopolním či dominantním postavení a je propojen se souvisejícími trhy, může nepříznivě ovlivňovat soutěž na těchto trzích. V tomto bodě Úřad podpůrně odkazuje na pravomocné rozhodnutí Úřadu č.j. S 90/98-220/1980 ve věci zneužití dominantního postavení Všeobecnou zdravotní pojišťovnou České republiky.

Jak vyplývá ze shora popsaných skutečností, zjištěných v průběhu správního řízení, ČP přistoupila k naplňování nové koncepce v prodeji, opravách a evidenci výplatních strojů. Požádala výrobce výplatních strojů o určení výhradních prodejců výplatních strojů a to z důvodu zamezení možného úniku výplatného a přesné evidence výplatních strojů uvedených do provozu. V návaznosti na to vydala ČP dne 1.10.1998 Podmínky pro používání výplatních strojů, v nichž stanovila m.j. možnost objednání oprav výplatních strojů pouze u prodejce. Následně ČP rozesílala dopisy uživatelům výplatních strojů, kde požadovala zajišťování oprav výplatních strojů pouze u stanoveného výhradního prodejce. Úřad na základě podání stěžovatelů požadoval po zdůvodnění ČP, že k daným krokům přistoupila s

cílem zamezení úniku výplatného, aby ČP provedla přesnou specifikaci vnitřní a vnější části výplatního stroje tak, aby uvedená opatření ČP nevedla k úplnému uzavření trhu servisu (tj. údržby i oprav) vnějších částí výplatních strojů vyloučením ostatních soutěžitelů – servisních techniků ze soutěže na tomto trhu, tzn. aby vnější část výplatních strojů, která na únik výplatného nemá vliv, mohli opravovat servisní technici nepověření prodejcem. Tím by bylo zabráněno tomu, aby výše uvedená opatření ČP vedla k omezení hospodářské soutěže v rozsahu větším, než je to k dosažení cíle, což v tomto případě byla snaha ČP o zabránění úniku výplatného, nezbytně nutné. Vzhledem k tomu, že se situace na trhu servisu vnějších částí výplatních strojů nezměnila ze soutěžního hlediska ani poté, co byla ČP uložena Ministerstvem dopravy a spojů povinnost k nápravě (viz shora), zahájil Úřad s ČP správní řízení.

Z výsledků provedeného šetření vyplývá, že ČP v důsledku svého shora vymezeného postavení na trhu poštovních služeb s tzv. poštovní výhradou ovlivňuje situaci na trhu servisu (tj. oprav a údržby) vnějších částí výplatních strojů tím, že na základě vydaných Podmínek rozhoduje o tom, kteří soutěžitelé mohou podnikat na trhu servisu vnějších částí výplatních strojů. Důkazem je dopis ČP ze dne 26.1.1999, kde generální ředitelství ČP sděluje servisnímu technikovi Vlastimilu Dvořákovi, že výrobci výplatních strojů byli ČP požádáni o stanovení výhradního prodejce výplatních strojů. Avšak vzhledem k tomu, že firma Dvořák nebyla ustanovena výhradním prodejcem, byly požádány odštěpné závody ČP o písemné vypovězení smluv o dílo s firmou Dvořák, tedy i smlouvy na zajištění oprav výplatních strojů. Skutečnost, že ČP narušila hospodářskou soutěž na trhu servisu (údržby a oprav) vnějších částí výplatních strojů Ascom Hasler je potvrzena též výpovědí svědka Milráda na č.l. 8 spisu, kde svědek uvádí, že ČP ovlivňuje postup uživatelů výplatních strojů při výběru firem pro opravy výplatních strojů. Tento důkaz svědeckou výpovědí je podpořen listinným důkazem - dopisem ČP GŘ uživatelům výplatních strojů ze dne 31.8.1999, kde ČP upozorňuje že, pokud by servis a opravy výplatního stroje Ascom Hasler prováděla jiná servisní organizace než firma Ascom Praha, spol. s r.o. bude ČP nucena vypovědět, popř. neuzavřít s uživatelem Dohodu o užívání výplatního stroje.

Z uvedeného vyplývá, že možnost účastníka řízení ovlivňovat svým jednáním trh servisu vnějších částí výplatních strojů je nepochybná. Bez uzavření dohody o používání výplatního stroje s ČP nemůže uživatel uvést výplatní stroj do provozu. Tomu plně koresponduje i výpověď svědka Čermáka na č.l. 30 spisu a listinný důkaz - č. I bod 2 Dohody o používání výplatního stroje k úhradě poštovních sazeb na č.l. 83 spisu.

Účastník řízení nijak v průběhu řízení nezpochybnil své monopolní postavení na trhu poštovních služeb s tzv. poštovní výhradou. Úřad proto nemůže, s ohledem na shora prokázanou provázanost obou trhů přisvědčit námitce účastníka řízení na č.l. 8 a 66 spisu, že CP na trhu servisu výplatních strojů nepodniká a proto jej nemůže ani omezovat. Z uvedeného důvodu na jednání tohoto soutěžitele plně dopadá zákaz zneužívání dominantního postavení vyslovený Zákonem, neboť důsledky jednání soutěžitele s dominantním postavením na trhu, které naplňuje znaky § 9 odst. 3 Zákona, mají na.postižené subjekty citelnější dopad, nežli srovnatelné jednání soutěžitelů, jejichž postavení na trhu nedosahuje Zákonem stanovené hranice.

Omezení vstupů na trh servisu výplatních strojů by mohl Úřad akceptovat pouze v nezbytně nutném a zdůvodněném rozsahu - za účelem zamezení úniku výplatného; to se však týká zásahu do vnitrní části výplatního stroje, t.j částí pod plombou. ČP by však měla i v tomto případě stanovit jednoznačné podmínky; za jakých je možno provádět opravy vnitrních

částí. Účastník řízení k dotazu Úřadu na rozsah úniku výplatného navíc nebyl schopen doložit, že by k úniku výplatného skutečně došlo ani tyto údaje nesleduje (viz č.l. 65 spisu). Samotná problematika úniku výplatného však nemá na posouzení případu vliv, poněvadž k úniku výplatného nemůže dojít při opravách vnějších částí výplatního stroje. Tato skutečnost byla prokázána výpovědí svědka Milráda na č.l.7 spisu, který uvádí, že u výplatních stroju Ascom Hasler jsou vnější části výplatního stroje přístupné bez porušení plomby, svědkyně Rusňáková na č.l. 33 spisu rovněž potvrzuje, že při opravách a údržbě vnějších částí nejde firma zajišťující tento servis pod plombu.

Na základě shora uvedených důkazů Úřad považuje za prokázané, že ČP narušila soutěž na trhu servisu vnějších částí výplatních strojů u Ascom Hasler. Uvedeným jednáním vznikla soutěžitelům působících na trhu servisu vnějších částí výplatních strojů Ascom Hasler újma v podobě ztráty zákazníků, což bylo prokázáno výpověďmi svědků Milráda a Dvořáka na č.l. 8 a 16.

Na základě shromážděných důkazů a jejich zhodnocení byla prokázána nejen újma na straně servisních techniků, ale i spotřebitelů-uživatelů výplatních strojů Ascom Hasler. Újma se projevila ve zvýšení ceny za opravy. Důkazem je výpověď svědkyně Juříčkové na č.l.74 spisu, kde svědkyně uvádí, že hodinová sazba za servisní zásah od firmy Ascom činila 590,- Kč oproti 290,- Kč účtových firmou Dvořák, důkazem je rovněž faktura na č.l. 76 spisu a Smlouva na servisní činnost strojů na zpracování pošty, uzavřená mezi Školským úřadem Frýdek - Místek a Vlastislavem Dvořákem - viz č.l 80 spisu.

Na základě těchto skutečností Úřad dospěl k závěru, že ČP neprokázala v průběhu správního řízení objektivně ospravedlnitelný důvod k takovému jednání. ČP proto svým jednáním narušila hospodářskou soutěž na trhu servisu vnějších částí výplatních strojů Ascom Hasler, když vyloučila z hospodářské soutěže na tomto trhu soutěžitele, kteří zde působili již řadu let, což vedlo ke zhoršení uspokojování potřeb spotřebitelů - uživatelů výplatních strojů.

Úřad proto po zhodnocení všech důkazů jednotlivě a v jejich vzájemné souvislosti dospěl k závěru, že ČP porušila ustanovení § 9 odst.3 zákona.

Vzhledem k tomu, že v řízení bylo prokázáno porušení § 9 odst.3 zákona o ochraně hospodářské soutěže účastníkem řízení, zvažoval Úřad v souladu s oprávněním vyplývajícím z § 11 odst.1 písm. h) a § 14 odst. 4 zákona uložení pokuty účastníku řízení.

Podle § 14 odst. 4 Zákona je Úřad oprávněn za porušení povinností uvedených v tomto zákoně uložit pokutu až do výše 10 000 000 Kč, nebo do výše 10% čistého obratu za poslední uzavřený kalendářní rok.

Při úvahách o možnosti uložení pokuty Úřad přihlédl ke všem okolnostem případu. Úřad konstatuje, že cílem tohoto správního řízení je úplná náprava stavu, který je stále v rozporu s pravidly hospodářské soutěže. Úřad považuje za dostatečnou nápravu jasnou formulaci bodů 4 a 5 Podmínek tak, aby byla vyloučena zaměnitelnost výkladu o podmínkách oprav vnitřní a vnější části výplatního stroje. Úřad akceptuje pouze nezbytné omezení soutěže, tj. omezení v případě zajišťování údržby a oprav vnitřní části výplatního stroje z důvodu zabránění možného úniku výplatného.

Úřad vzal v úvahu též snahu ČP, vyjádřenou zástupcem účastníka řízení při seznámení s výsledky šetření (viz č.1.65 spisu) o upřesnění Podmínek, které upravují postup uživatele při

zajišťování servisu - údržby i oprav výplatních strojů, a tedy i výplatních strojů Ascom Hasler.

Ze všech shora uvedených důvodů Úřad dospěl k závěru, že pro splnění účelu sledovaného zákonem o ochraně hospodářské soutěže je plně dostačující uložení povinnosti k nápravě obsažené v bodě 3 výroku tohoto rozhodnutí a rozhodl pokutu účastníku řízení neuložit.

S ohledem na všechny shora uvedené důvody a po zhodnocení všech provedených důkazů jednotlivě a v jejich vzájemné souvislosti v průběhu celého správního řízení rozhodl Úřad tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení o opravném prostředku

Proti tomuto rozhodnutí je možno podat rozklad ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho doručení k předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, Joštova 8, Brno prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže - I. výkonného odboru. Podání rozkladu má odkladný účinek.

Ing. Jana Konopiská
pověřená řízením I. výkonného odboru

Rozhodnutí obdrží:

Česká pošta, s.p. Olšanská 9, 225 99 Praha 3
Václav Vycpálek, ředitel právního odboru